

Dr David Schreiner, Rozważanie pik, sesja 3, Powiedz Danowi Stele i przyzmat Taylora, Wąskie zbieżności

© 2024 David Schreiner i Ted Hildebrandt

To jest dr David B. Schreiner w swoim nauczaniu na temat zastanawiania się nad pikiem. To jest sesja 3, Powiedz Danowi Stele i przyzmatowi Taylora, Wąskie zbieżności.

W porządku, jesteśmy teraz na wykładzie 3 i zamierzamy odejść od szerokich zbieżności, o czym mówiliśmy, kiedy mówiliśmy o Mari i eposie Gilgamesza.

Ale teraz chcę porozmawiać o pewnych wąskich zbieżnościach i chcę zacząć pokazywać wam pewne wąskie zbieżności w Tell Dan, Tell Dan Steele oraz Sennacherib's Annals and his Royal Records. Zajmiemy się tym za chwilę, ale będą one nieco inne, ponieważ doprowadzą nas do konkretnych punktów, konkretnych fragmentów, konkretnych rzeczy w Starym Testamencie. Miejmy więc nadzieję, że jeśli nadal nie masz pojęcia, czym właściwie jest szeroka zbieżność, miejmy nadzieję, że omawiając wąskie zbieżności, a w szczególności te dwie, zaczniemy, prawie jak folia, zaczniesz w pewnym sensie wyjaśnić, czym właściwie jest wąska zbieżność w porównaniu z szeroką zbieżnością.

Zatem znowu porozmawiamy o Tell Dan Steele i Taylor Prism. Właściwie wciągnie nas to również w dyskusję na temat natury pisania historii starożytnej, historiografii starożytnej, co wydaje się prostym pytaniem, czy historia się pisze? Cóż, to nie jest wcale takie proste. To bardzo skomplikowane i pełne niuansów, dlatego musimy zrozumieć pewne rzeczy.

Tell Dan Steele to fantazyjne określenie pomnika, a Tell Dan Steele został znaleziony w Tell Dan podczas sezonów wykopalisk w latach 1993 i 1994 i jest pomnikiem niekompletnym. Mamy tylko trzy fragmenty o różnej wielkości i ogólnie nie są one zbyt duże. Jednak dyskusja wokół fragmentów, ze względu na to, co zostało powiedziane, jest solidna i faktycznie była, prawdopodobnie druga po dyskusji na temat Khirbet Qeiyafa, która jest w nowszych wspomnieniach. Ta dyskusja na temat Tell Dan Steele była po prostu niesamowita.

Pod wieloma względami trwa to nadal, ale znacznie złagodniało, ale tak, przejdziemy do tego. Jest to inskrypcja napisana, nie jest napisana po hebrajsku, jest napisana w języku staroaramejskim i jest to inskrypcja znaleziona na bardzo ładnym pomniku z bazaltowego kamienia. Fragmenty wyraźnie pokazują nam, że kamienny pomnik został rozbity, a każdy z tych fragmentów faktycznie został znaleziony w ramach

czegoś, co nazywamy wtórnym użyciem, co oznacza, że był używany do czegoś innego.

Dwa z nich zostaną znalezione jako kostka brukowa, kolejny zostanie znaleziony jako kamień dosłownie wystający z masywnej ściany. Zatem pomnik został rozbity na miliard kawałków, a następnie każdy z nich został wykorzystany do innych celów. To ciekawe, bo pokazuje, że pomnik został zbezczeszczone, a ktoś przyszedł po fakcie i chciał w pewnym sensie zostawić po sobie ślad, i zobaczył kamienną konstrukcję wychwalającą jakiegoś aramejskiego króla.

Pomyśleli: nie potrzebujemy tego tutaj, więc po prostu podzielimy to na miliard kawałków i wykorzystamy je do czegoś innego. W każdym razie to właśnie mam na myśli, mówiąc, że został zniszczony, a fragmenty ponownie wykorzystane. Problem z Tell Dan Steele polega na tym, że w Tell Dan Steele imię Dawid zostało po raz pierwszy znalezione poza Starym Testamentem.

Interesujące w tym twierdzeniu jest to, że po opublikowaniu Steli Tell Dana opublikowano artykuł, w którym argumentowano, że Dawid, a właściwie, myślę, że to Dom Dawida, co jest tym samym sformułowaniem w Tell Dan Steele, był faktycznie zrekonstruowany i pojawił się w kamieniu Moabitów. Kamień Moabitów istnieje od XIX wieku, ale do niedawna nikt nie wiedział, że znajdował się na nim Dom Dawida. Tak więc Tell Dan Steele nie był najwcześniejszy, ale po raz pierwszy imię Dawid zostało wymienione poza tekstem Biblii.

Jest to bardzo, bardzo ważne i naprawdę podsyca debatę, ponieważ tego rodzaju znalezisko miało miejsce w bardzo strategicznym momencie w historii nauki. I bądźmy tu trochę bardziej precyzyjni. To jest ciekawe na tej grafice.

To jest to wyrażenie, o którym mowa, Beit, który jest domem, Beit tam, Beit Yod Tav , Dalet Vav Dalet, Dom Dawida. Zatem to wyrażenie w rzeczywistości jest łańcuchem konstrukcji, ale właśnie na to patrzymy. Jest to pierwsza wzmianka o Dawidzie poza Biblią.

Więc naturalnie, kiedykolwiek masz kogoś, kto ma tak duży wpływ na treść Starego Testamentu, kogoś równie ważnego, powiedzmy Mojżesza, Jozuego, Dawida, wiesz, kogoś takiego, kiedy zaczynasz widzieć jego imiona wymieniane poza Pismem, to poprosimy każdego Toma, Dicka i Harry'ego o wyrażenie na ten temat opinii. To znaczy, gdyby istniał wtedy Facebook, istniały media społecznościowe, myślę, że internet eksplodowałby. Stało się, było dość intensywnie i to było przed erą mediów społecznościowych.

Tak czy inaczej, odpowiedzi na to odkrycie są wszędzie i zamierzam to tutaj trochę rozpakować. Ale to była bomba, która spadła, i to dlatego, że zaledwie kilka lat przed tym znaleziskiem, kilku wpływowych historyków zasadniczo stwierdziło, że Dawid był

postać mityczną. Prawdopodobnie nie mamy na to żadnych dowodów poza Biblią, że Dawid tak naprawdę nie istniał. Dlatego Biblia po prostu przedstawia tę idealną postać, tego Dawida, który prawdopodobnie w ogóle nie istniał, jako swego rodzaju standard.

Cóż, to odkrycie mówiło: „Nie, mylisz się”, i naprawdę stanowiło wyzwanie dla niektórych z tych osób. Zatem te reakcje, w zasadzie wszystkie reakcje, które miały miejsce w odpowiedzi na Tel Dan, były bardzo, bardzo pełne pasji. W porządku? I co ciekawe, pomimo różnorodności wszystkich odpowiedzi, możemy zacząć grupować je w kilka kategorii.

I w tym miejscu zamierzam kontynuować dyskusję. Jedną z kategorii brzmiała: no cóż, czy ten napis jest fałszerstwem, czy nie? Możecie to usłyszeć i zapytać: cóż to za pytanie? Oczywiście nie jest to fałszerstwo. Słuchaj, mówiłem w innym wykładzie, że dzisiejsza archeologia jest bardzo, bardzo, bardzo świadoma metodologicznie.

Ma to obsesję metodologiczną, co oznacza, że gdy coś znajdziesz, lepiej to otaguj i udokumentuj potrójnie, na wypadek gdyby coś stało się z dwoma pierwszymi dokumentacjami i zapisami. Mamy więc obsesję na punkcie: gdzie to było? Jaki był kontekst znaleziska? Co to jest? Kto to znalazł? To jest bardzo, bardzo niedawne wspomnienie, to znaczy, wydarzyło się to w ciągu ostatnich kilku miesięcy. Muzeum Ludzi Biblii, Fundacja Zielonych, właśnie im powiedziano, ha, wszystkie wasze Zwoje znad Morza Martwego, to w rzeczywistości fałszerstwa.

W porządku? To jest bardzo poważne; na fałszerstwach zarabia się miliony, a czasem i miliardy dolarów. Jest to zatem bardzo uzasadnione pytanie. Przy tym znalezisku pojawiło się pytanie: czy było to fałszerstwo? I rzeczywiście miałeś ludzi, którzy rozwinęli argumenty.

Szczególnie jedna osoba twierdziła, że napis został wryty na kamieniu przez kopaczy już po fakcie. To tylko trochę nedorzeczne oskarżenie, ale jednak zostało powiedziane. Na szczęście konsensus naukowców w pewnym sensie wepchnął tych ludzi, zwolenników teorii spiskowych, z powrotem na swoje miejsce.

Konsensus jest taki, że nie jest to fałszerstwo. Jest to autentyczny napis. W porządku? Trudność polega na tym, co to mówi i co oznacza? Zatem to fałszywe pytanie, choć uzasadnione, zostało porzucone.

Inną interesującą kwestią, która ma wpływ na treść i semantykę tego, co możemy mieć, jest związek między fragmentami. Kiedy kopacze początkowo znaleźli trzy fragmenty, umieścili je w określonym miejscu. Na początku ludzie mówili: OK, to ma sens.

Ale potem pojawili się inni ludzie, którzy w końcu powiedzieli: „No cóż, nic mi o tym nie wiadomo”. Może powinniśmy ponownie dostosować tego typu rzeczy. I znowu są to pytania uzasadnione, bo spójrzcie, to trzy fragmenty napisu, który był prawdopodobnie dość duży.

Mamy więc tylko mały kawałek. To bardzo ważny kawałek. I stary, chciałbym mieć tego więcej, ale tak się nie dzieje.

Ale związek fragmentów, fragmentów A, fragmentów B1 i fragmentów B2, jak można je połączyć? Toczy się więc dyskusja na ten temat i można ją znaleźć w literaturze. Niektórzy ludzie stawiają kawałki nad innymi. Niektórzy ludzie umieszczają jedną część tutaj, a drugą tam.

I znowu konsensus w dużej mierze opowiada się po stronie koparek i stwierdza, że jest to prawdopodobnie nasze najlepsze rozwiązanie. Ale tam toczy się dyskusja. A więc geneza napisu, w zasadzie kto był dobroczyńcą? Kto powiedział ok, zrobmy napis.

Chcemy to upamiętnić. Osoba odpowiedzialna za napis jest znowu dobroczyńcą napisu. To jest bardzo zacięta debata.

I istnieje konsensus, ale konsensus nie jest tak ostateczny. Rzeczywistość jest taka, że nie wspominamy o tej osobie. Mamy osoby wymienione na tym napisie, ale nie wiemy, kto zatwierdził ten napis.

Nie mamy tego. Ta część napisu zniknęła. Pozostaje nam więc łączyć wskazówki, dobrze? Pozostaje nam poszlaka.

Pozostaje nam snuć świadome domysły. I są, są możliwości, które wypłynęły na powierzchnię. Wiele osób mówiło: „No cóż, to Ben-Hadad”.

Cóż, problem z Ben-Hadadem, czy jest to Ben-Hadad 1, 2 czy 3? Ben-Hadad jest królem asyryjskim, który pojawia się w Starym Testamencie, ale Ben-Hadad, co dosłownie oznacza syna Hadada, Hadad jest głównym bóstwem Aramejczyka. Zatem jest to syn ich boga. To taka ogólna nazwa.

Co to znaczy? A ilu Benów, nasuwa się pomysł, czy Ben-Hadad to naprawdę konkretne imię, czy raczej tytuł królewski? Czy to coś innego? Ponieważ istnieje co najmniej dwóch różnych Ben- Hadadów , w Starym Testamencie można argumentować za trzecim Ben-Hadadem. Niemniej jednak są ludzie, którzy mówią: och, to Ben-Hadad 2, drugi Ben-Hadad. Cóż, ja to widzę, jest wiele niejasności, ale to część dyskusji.

Tam, gdzie ląduje wiele osób, jest ten facet o imieniu Hazael. Chazael to król Aramejczyka, który powstał mniej więcej w czasach Jehu. Niektórzy spekulują, a my zajmijmy się tym. Niektórzy spekulują, że Jehu mógł być w zмовie z Chazaelem i podbić Achaba, dynastię Amorytów.

To możliwość. Ale Chazael doszedł do władzy mniej więcej w czasach Jehu i rzeczywiście spowodował w tym okresie wiele spustoszenia wśród Izraelitów. Tak naprawdę Chazael pojawia się po raz pierwszy w 19 rozdziale 1 Księgi Królewskiej, jak sądzę, gdzie Eliasza ucieka przed Ahabem i Izebel, znajduje się na górze Synaj, a Bóg w zasadzie pyta: „Co tu robisz?” Wróć i rób swoje.

Namaścisz Jehu i Chazaela na kolejnego króla Aramu. I tak Hazael pojawia się dopiero później, po jego śmierci, ale to właśnie tam po raz pierwszy poznajemy Hazaela. Hazael jest bardzo znaczącą postacią.

Dużo o nim mówiono w Starym Testamencie. Dużo o nim wspomniano w dokumentach neoasyryjskich. Jest to więc człowiek bardzo popularny, bardzo powszechnie znany i prawdopodobnie jest tak, biorąc pod uwagę chronologię i to, co się mówi, że dobroczyńcą był Hazael.

To on początkowo zatwierdził ten napis. Znowu nie wiemy. Domysły oparte na wiedzy i wielu uczonych stanęło w tej kwestii po stronie Hazaela.

Jedyną kwestią i jedyną dyskusją, która wywołała najwięcej kontrowersji, jest znaczenie tego łańcucha konstruktów, który pokazałem wam zaledwie kilka chwil temu. Beit Jod Tav , Dalet Waw, Dalet. Jeśli wiesz cokolwiek o biblijnym hebrajskim, biblijny hebrajski był pierwotnie zapisywany wyłącznie jako spółgłoski.

Samogłoski wewnętrzne rozwinęły się później wraz z rozwojem języka. Ale samogłoski to przeważnie małe punkty w tekście. A kiedy spojrzycie na te inskrypcje, te pisma z epoki żelaza, poza tekstem waszego Pisma Świętego, żadne z nich nie ma samogłosek.

Istnieją pewne dowody na istnienie samogłosek wewnętrznych, ale w większości są to tylko spółgłoski. Zatem spółgłoski, o których mowa w tym napisie, to Beit Yod Tav , co przekłada się na Dom, oraz Dalet Vav Dalet, które są spółgłoskami związanymi z imieniem własnym Dawida. Zatem dosłownie łańcuch konstruktów brzmi: Dom Dawida.

Jak już wspominałem, odkrycie to miało miejsce mniej więcej w czasie, gdy niektórzy bardzo wpływowi uczeni kwestionowali historyczną legitymację Dawida. Czy był w ogóle prawdziwą postacią? Czy był postacią mityczną? I tak pojawia się napis, który odnosi się do Dawida jako do postaci historycznej i przypisuje go trwałej dynastii, co

jest dokładnie tym, co czyni Stary Testament. Jak zareagują ludzie kwestionujący historyczność Dawida jako osoby? Cóż, zareagowali bardzo słabo.

I tak naprawdę staje się to studium przypadku pokazującym, jak daleko się posuniesz, aby upewnić się, że Twoje pomysły nie wymrą do tego stopnia, że w rzeczywistości zabrzmią absurdalnie. Ponieważ niektóre z pomysłów były takie, że Dalet Vav Dalet w rzeczywistości nie był Dawidem, ale Dode, który jest jakimś bogiem, bóstwem miłości lub czymś w tym stylu. To naprawdę staje się trochę komiczne do tego stopnia, że cofasz się, drapiesz się po głowie i mówisz, że wpadasz na pomysły, bo nie chcesz; nie chcesz przyznać, że prawdopodobnie się mylisz. Ale w zasadzie tak właśnie było.

Odbyła się długa, długa rozmowa. Co oznacza ta fraza? Ponownie osiągnięto konsensus co do tego, że oznacza to, na co wygląda. Dom Dawida.

I tak pytanie uległo zmianie. Właściwie pytanie uległo zmianie. Stela z Tel Dan jest nadal bardzo ważnym świadectwem tekstowym w historycznych dyskusjach na temat Starego Testamentu.

Ale dyskusja na temat tego, czy Dawid rzeczywiście istniał, czy Dawid był rzeczywiście założycielem historycznej dynastii, to nie jest dyskusja, która toczy się obecnie. Zamiast tego rozmowa toczy się wokół zagadnień historiografii i natury pisania historii. Czy w szczególności Stela z Tel Dan zaprzecza Pismu Świętemu w twierdzeniu, że Jehu był tym, który wykorzenił dynastię Amorytów? Ponieważ kiedy czytasz w 2 Księdze Królewskiej rozdziały 8, 9 i 10, to Jehu uciszył rodzinę Amorytów, rodzinę Achaba, uciszył ich wszystkich, uciszył Izebel, zabił wszystkie dzieci, wykorzenił dynastię, bo tak miał zrobić.

Został do tego namaszczony. Jednak w tym tekście dobroczyńca Aramejczyka wydaje się być tym, który twierdzi, że dynastia Amorytów została pokonana, zniszczona i zabita. Więc jakiego zespołu szukasz? Zespół Biblii czy Zespół Tel Dan Stele? I dlatego rozmowa się przesunęła.

Przeniesiono z dynastii Dawida na osobę, która go zabiła. Zatem nadal jest w grze. Wciąż się o tym dyskutuje, ale z różnych powodów.

Wrócimy do tego, bo myślę, że to ważne. Myślę, że jest to uzasadniony argument, ale zmusza nas do zmagania się z dynamiką tego, co pisze historia starożytna? A czym pisanie historii starożytnej różni się od pisania historii współczesnej? Ponieważ lubimy pisać historię. Lubimy, gdy nasze pisanie historii ma charakter naukowy, oparty na faktach itp.

Ale kiedy zajmujesz się pisaniem historii starożytnej, masz do czynienia z pewnymi sprawami, które, szczerze mówiąc, denerwują mnie. Ale taka jest rzeczywistość i nie

mogę ich ignorować. Zatem ponownie wszystko to uciszyło debatę na temat tego, czy Dawid był postacią historyczną.

I znowu, jak wspomniałem, żeby to w pewnym sensie umieścić na slajdzie, wyznacza ona ramy dyskusji, rozmowa wokół Steli z Tel Dan, teraz w nowy sposób wyznacza ramy dyskusji na temat historycznej wartości Biblii. Jak wspomniałem, historyczne twierdzenia Steli stoją w sprzeczności z 2 Księgą Królewską. A kto zabił dynastię Amorytów? Kto ich uciszył? Czy to Jehu był królem Aramejczyka? Albo, dokąd prawdopodobnie nas zabiorę, czy dzieje się tu coś bardziej zniuansowanego? Czy jest coś jeszcze, czemu Biblia nie zaprzecza, a jedynie odwraca uwagę ze względów teologicznych? Ponownie zmusi nas to do rozważenia niuansów pisarstwa historycznego w kontekście starożytnego Bliskiego Wschodu. Więc powiedziawszy to wszystko, odłóż to na pauzę.

Wrócimy do tego, ponieważ musimy się teraz przyjrzeć czemuś, co nazywa się Pryzmatem Taylora. W porządku? Pryzmat Taylora jest w zasadzie jedną kopią królewskiego przekazu historycznego Sennacheryba, jego kronik, jeśli wolisz. Dobra? Sennacherib posiada co najmniej trzy kopie zatwierdzonej oficjalnej historii swego panowania i można je znaleźć w Taylor Prism, Jerusalem Prism i Chicago Prism.

Teraz krytycy tekstu sprawdzili wszystkie trzy kopie i ustalili, że jest to w zasadzie ten sam dokument. Istnieją subtelne różnice, drobne różnice i różnice ze strony skrybów, ale nie jest to nic, co zasadniczo sugeruje, że mamy do czynienia z różnymi dokumentami. Dobra? Wygląda na to, że Sennacheryb w pewnym momencie usankcjonował swoją królewską historię i powiedział: OK, zrób jej co najmniej trzy kopie.

Ale te relacje, jego relacje z bitew, tego, czego dokonał jako król, nie skupiają się tylko na jednym roku. Mówi się tu o wielu latach. Pojawiają się na tak zwanych pryzmatach glinianych, a pryzmat rozwinął się w taki sposób, że zasadniczo pryzmat rozwinął się jako kształt, ponieważ mógł pomieścić więcej pisma.

To bardzo interesujące. Na marginesie dyskusja o naturze medium refleksji historycznej w Mezopotamii. Pisali na glinie, glinianych cylindrach, glinianych tabliczkach i tego typu rzeczach i warto się zastanowić, OK, dlaczego przeszli z tego na to? Wydaje się jednak, że gliniany pryzmat stał się ważny kiedyś za panowania Sennacheryba, ponieważ mógł pomieścić więcej zapisów.

Dobra? To jest zdjęcie pryzmatu Taylora, nazwanego na cześć brytyjskiego pułkownika. W porządku? Został nazwany na cześć brytyjskiego pułkownika, który wszedł w jego posiadanie. Nie mamy pewności, w jaki sposób wszedł w jego posiadanie.

Wiemy tylko, że w pewnym okresie czasu British Museum opublikowało treść. Wygląda więc na to, że brytyjski pułkownik wszedł w jego posiadanie w związku z wykopaliskami w Mezopotamii, a następnie w pewnym momencie zastawił go British Museum, gdzie je posiadał i opublikował jego zawartość. Ponownie Taylor Prism we współpracy z Chicago Prism i Jerusalem Prism.

Dobra? I tak w końcu do tego doszło. Ponownie istnieje wiele niejasności co do pochodzenia znaleziska i tego, jak doszło do znaleziska, co rzeczywiście wprowadza archeologów w pewien stan zdenerwowania, ponieważ po prostu nie ma, z braku lepszego określenia, śladu papierowego. Wiesz, umieść na tym papierowy ślad.

Nie ma nic z tego. Ale treść jest naprawdę bardzo ważna. Zatem ponownie ten dokument, ten pryzmat cylindryczny, opisuje wyczyny Sennacheryba, który był bardzo, bardzo sławnym królem.

Był następcą Sargona II. Sargon II, nie, nie, nie, nie Sargona II. Salmanasar V, przepraszam.

Sargon II ustąpił miejsca Salmanasarowi V, który ustąpił miejsca Sennacherybowi. Sargon II jest prawdopodobnie osobą, która splądrowała Samarię w 722 r. Trwa dyskusja na ten temat, czy był to Sargon II, czy Salmanasar V. Ale Sennacheryb doszedł do władzy pod koniec VIII wieku i po prostu, tak, po prostu to zrobił bardzo.

Ten pryzmat to opowie. I jeden z nich, jeden z rozdziałów, mówi o jego trzeciej kampanii wojskowej. Zatem jednym z najbardziej niepewnych okresów dla każdego imperium był okres przemian politycznych.

I choć imperium neoasyryjskie było potężne, była to nadal bardzo, bardzo realna rzeczywistość. Kiedy Asyryjczycy zmienili królów, kiedy jeden król umarł i ustąpił miejsca nowemu królowi, to właśnie w tym momencie przejściowym wszystkie te małe królestwa wasali, które zostały pozbawione praw wobec imperium neoasyryjskiego, powiedziały: „Powstaniemy” się w buncie. I tak przez pierwsze trzy lata panowania Sennacheryba w zasadzie zajmował się on buntami, które nastąpiły wraz z jego wstąpieniem na tron.

Ale w trzecim roku, jego trzeciej, powiedziałbym, trzeciej kampanii wojskowej, kiedy w swojej trzeciej kampanii wojskowej skierował wzrok na region Syrii i Palestyny. Ponieważ to, co się wydarzyło, to uformowanie się koalicji, w skład której wchodził Ezechiasz, niektórzy Filistyni, w tym kilka innych tamtejszych polityków, i zaczęli powstawać. Zaczęli wywłaszczać proasyryjskich królów.

Zaczęli je zdejmować. Jak to teraz nazwiemy, reżim CIA się zmienia, jeśli można tak powiedzieć. Wprowadzili pewne zmiany ustrojowe. Dlatego Asyryjczykom się to nie podobało.

I tak w końcu, kiedy Sennacheryb pokłócił się w samej Mezopotamii, powiedział: OK, muszę pojechać do Syrii i Palestyny. Muszę pojechać do Syrii-Palestyny, nie tylko dlatego, że przez te wszystkie lata próbowaliśmy dostać się do Egiptu, ale muszę uporać się z tym bólem szyi, buntem i poradzić sobie z gościem o imieniu Ezechiasz. I tak tekst opisuje jego ruch, jego systematyczne przemieszczanie się przez północną krawędź Żyznego Półksiężycy, w dół równiny przybrzeżnej, przez Szefelę i w górę w kierunku Jerozolimy.

Można to prześledzić i można powiedzieć, jak się zachowywał, kiedy radził sobie z problematycznymi obszarami i przywracał władzę asyryjskim nominacjom. Ale on kieruje się w stronę Ezechiasza i Jerozolimy. I tak jego trzecia kampania wojskowa właściwie kończy się na nim i jego wysiłkach w Judzie i Jerozolimie, OK? Ale znowu ta trzecia kampania wojskowa była odpowiedzią na bunty.

Ponownie widzimy go przechodzącego przez Fenicję, wzdłuż wybrzeża, uderzającego w równinę przybrzeżną z Filistynami, a następnie przecina Szefelę przez doliny, aby dostać się do Jerozolimy i Judy. Po drodze obala królów i instaluje proasyryjskich królów. Czyżby to, całkowicie niszczy Judę.

Wiemy to z zapisów archeologicznych. Pozostawia ślad zniszczenia na swojej drodze, jasne? A jeśli osiągnie jedną rzecz, dokona paraliżu gospodarki Judy, struktur społecznych Judy i infrastruktury Judy. Jeśli może się czymś pochwalić, to może się tym pochwalić.

Ale dzieje się tak, że zakłada sklep w Lakisz. A Lakisz, jak wspomniałem w poprzednim wykładzie, jest jednym z głównych ośrodków administracyjnych w Judzie. Pamiętajcie, że w tym czasie Izrael już nie istnieje.

Nie ma Izraela. Izrael został splądrowany i deportowany w 722. 701, to tylko Juda.

Dlatego Lakisz jest bardzo, bardzo ważnym ośrodkiem. Wygląda na to, że Sennacheryb rozbija obóz tuż za Lakisz i niszczy Lakisz. A skąd to wiemy? Cóż, dzięki Austinowi Henry'emu Lairdowi znaleźliśmy jego dekoracje ściennie w jego pałacu w Niniwie.

A te dekoracje ściennie to złote nakładki przedstawiające groteskowe oblężenie, któremu Sennacheryb poddał Lakisza. To znaczy, jest kilka paskudnych, paskudnych zdjęć. Wbijanie ludzi na pał, filetowanie ludzi, stopy głów i tak dalej.

To jest retoryka wizualna w najlepszym wydaniu. Powodem, dla którego była to dekoracja ścienna jego pałacu, było to, że chciał w każdy możliwy sposób zastraszyć każdego, kto postawi stopę w tym pałacu. A te zdjęcia przypomnią każdemu, kto będzie czekał, że to jest ta osoba, którą zobaczycie.

Jeśli go spotkasz, doświadczysz tego. I to jest interesujące, ludzie. Interesujące jest to, że on to podkreśla i postanawia uczcić zniszczenie drugiego co do wielkości miasta Judy, a nie jego stolicy.

zatem ważne, ponieważ za chwilę do tego dojdziemy. Ale to wszystko, Pryzmat Taylora, kroniki Sennacheryba, jego wspomnienia. Pamiętajcie, że Taylor Prism podaje relację Sennacheryba z jego oblężenia Jerozolimy i Judy.

Dodaje to kolejną warstwę wyrafinowania, dwuznaczności i trudności do wydarzeń związanych z rokiem 701. I tak naprawdę, mamy wiele relacji o tym wydarzeniu w samej Biblii, prawda? Mówi o tym Izajasz w rozdziałach od 36 do 39. Nawet w obrębie 2 Królów toczy się debata na temat tego, czy jest tu wiele kont? Czy to jest pojedyncze konto? Bo co zrobić z 2 Królami, rozdział 18, wersety od 13 do 16 i 2 Królami, rozdział 8, wersety od 37 do rozdziału 19? Ponieważ 2 Królów, rozdział 18, wersety od 37 do 19, przedstawiają nam obrazy, na których dorastaliśmy w szkółce niedzielnej.

To jest zapis na flanelowej desce o wysłanniku Pana, który wyszedł w środku nocy i zamordował w ten sposób 185 000 Asyryjczyków. Tak więc Ezechiasz budzi się następnego ranka i, o mój Boże, wszyscy nie żyją. I możemy dziękować Panu za to cudowne zbawienie.

A jednak te trzy wersety z rozdziału 18, wersety od 13 do 16, wydają się sugerować, że Ezechiasz skapitulował. Mówi o tym, jak zdjął nakładki, złote nakładki ze świątyni. Pozbawił królewskie magazyny i banki królewskie wszystkich metali szlachetnych i tak dalej.

I dał je Asyryjczykom. Więc o czym tu mówimy? Czy Ezechiasz skapitulował, czy też pozostał niewzruszony? Czy Jerozolima została ocalona, czy też Asyria została spłacona? Zatem pojawia się tu trudność, nawet w obrębie tekstu. A relacja Sennacheryba tylko zwiększa tę trudność, ponieważ Sennacheryb będzie mówił o tym, jak zamknął Ezechiasza jak ptak w klatce, jak przyjął zapłatę daniny po fakcie, za wszystkich tych ludzi, niewolników i towary, i tak dalej.

Sennacheryb opowie o tym, jak przyjął to wszystko od Ezechiasza, nie mówiąc jednak o zniszczeniu Jerozolimy. Będzie się przechwalał 46 miastami lub 48 miastami, które zniszczył, ale nie będzie się przechwalał zniszczeniem Jerozolimy. Jak więc połączyć te wszystkie rzeczy w jedną całość? Co tu się dzieje? Co się stało? Cóż, wiemy na pewno, że Jerozolima stała, że Jerozolima w tym okresie nie została doszczętnie spalona.

Wiemy, że Ezechiasz nadal był królem. Wiemy zatem, że Sennacheryb do pewnego momentu nie powiódł się. Ale jak można zsyntetyzować to wszystko? Czy można je zsyntetyzować? Co my tu robimy? Jakie są wszystkie te dowody, jakie dostarcza nam

archeologia, jakie dostarczają nam najwcześniejsze wykopaliska w Mezopotamii? Jaki wpływ to wszystko ma na nasze rozumienie Pisma Świętego? Czy to wyjaśnia, czy też stwarza sytuację, której nie da się wyjaśnić? Jak możemy zaufać Pismu Świętemu? Czy mówi nam prawdę? Widzicie więc wszystkie konsekwencje, ludzie.

Widzisz problemy i trudności, które się pojawiają. Teraz możesz zobaczyć, jak zarówno Stela z Tel Dan, która zabiła Amorytów, czy była to Jehu, czy był to Hazael, czy też było to coś innego? Co stało się z Jerozolimą w roku 701? Można zobaczyć, jak to wszystko dzięki archeologii zmusza nas do zmagania się z naturą pisma historycznego, starożytnego pisma historycznego. Jaka jest rola retoryki w starożytnych pismach historycznych? Jaka jest natura sztuki literackiej w piśmiennictwie historycznym? Ponieważ my, jako współcześni historycy, nie lubimy retoryki.

Chcemy, żeby nasza historia była prosta, pełna faktów, bum, daj mi to, kochanie, bum, bum, bum. Ale najwyraźniej nie to mamy. Ponieważ tak, King's to piśmiennictwo historyczne.

Tak, relacje Sennacheryba są piśmiennictwami historycznymi. Ale oni są inni. Wierzę i po prostu machając ręką i próbując podsumować wszystko, uważam, że synteza jest możliwa.

Ale jest to możliwe, jeśli zrozumiemy zmienność języka i retoryki. Jeśli zrozumiemy, że retoryka była ważnym czynnikiem w sposobie, w jaki starożytni pisali swoją historię. Jeśli zrozumiemy, że sam język może być z natury nieuchwytny.

Jeśli to zrozumiemy, to myślę, że możemy dojść do punktu, w którym zaczniemy szanować gatunek starożytnego piśmiennictwa historycznego, a sprawy niekoniecznie będą takie, coż, w czym zespole jesteś? Nie tworzymy tej dychotomii: czy to jest to, czy to jest to? A jeśli to jest to, to nie może być to. Musi być albo jedno albo drugie, bo to jest trudne. Bo uważam, że jeśli dojdziemy do takich kwestii, to będzie albo to, albo tamto, i jest czarno-białe, i nie ma tu nic szarego.

Myślę, że jeśli w ten sposób rozwiążemy problem, wpadniemy w problem przepraszenia. Ponieważ możemy stanąć po stronie Biblii, możemy powiedzieć, że Biblia jest prawdziwa.

Najważniejsza jest relacja biblijna. Ale czy jeśli tak powiemy, angażujemy intelektualistę, chowając głowę w piasek? Będziemy udawać, że takie rzeczy tutaj nie istnieją. To jest problem przepraszenia.

Możemy bronić Pisma Świętego, nie ignorując spraw, którymi należy się zająć. Więc to jest miejsce, gdzie chcę się udać. Dlatego przez kilka następnych chwil chcę ci po prostu podrażnić pewne rzeczy.

I mówię o tym trochę szerzej w mojej książce. A jeśli chcesz uzyskać bardziej jednoznaczne stwierdzenia na ten temat, zachęcam Cię do przeczytania rozdziałów poświęconych Taylor Prism i Taylor-Dance Dealer. Ale co się stanie, jeśli stanie się to, co tutaj robimy, jeśli dowody z archeologii zmuszą nas do życia w szarości? Co się stanie, jeśli to będzie dobre, bo pomoże nam zmagać się z dynamiką gatunku? Co by się stało, gdyby pisanie historii starożytnej polegało w równym stopniu na podkreślaniu konkretnego punktu, a nie na udawaniu, że coś nie istnieje? Więc bądź ze mną tutaj.

Istnieje czasownik używany do opisanego wysiłków Jehu mających na celu wykorzenienie linii Omride w 9 rozdziale 2 Królów. Nie jest to czasownik powszechny, ale pojawia się w konkretnym rdzeniu pochodnym. A to oznacza spiskowanie. Konspirował.

Teraz nie ma w tym żadnego agenta. Nie ma wyraźnie określonego agenta. Nie wiemy, czy Jehu spiskował z prorokami.

Nie wiemy, czy Jehu, nie wiemy, z kim Jehu spiskował. Jednak tekst mówi nam, że Jehu spiskował, by zabić Omrydów . W porządku? Najbardziej bezpośrednim przykładem jest to, że faktycznie spiskował z prorokami, ponieważ właśnie przeczytaliśmy w tym kontekście, właśnie przeczytaliśmy o proroku przychodzącym od Elizeusza, aby namaścić Jehu z wyraźnym celem namaszczenia go na namaszczonego przez Boga zabójcę.

To najbardziej oczywisty czynnik w tym spisku. Ale co się stanie, jeśli dzieje się coś innego? Co się stanie, jeśli Jehu także spiskuje z kimś innym? Ze względu na język aramejski Steli z Tel Dan trudno jest powiązać zmysł aktywny ze zmysłem pasywnym. Zatem czasownik ze steli z Tel Dan, który mówi o zabiciu tego aramejskiego króla, Omride , można go również odczytać w sposób bierny, co oznacza, że Omrides zostali zabici przez Aramejczyka.

Mogłoby to stanowić stwierdzenie, że Omrides zostali zabici. Ta pasywna koncepcja daje nam tę swobodę manewru, tak ważną w retoryce królewskiej, która chce mówić o wielkości króla. Czy zatem tekst Starego Testamentu stwarza tego rodzaju pole manewru, które pozwala nam zobaczyć wiele zaangażowanych czynników, wiele czynników skupiających się na konkretnym, skomplikowanym i złożonym wydarzeniu historycznym? Słuchaj, zabójstwo dynastii Omrideów wywarłoby ogromny wpływ.

Omrydzi , pomimo wszystkich rzeczy, które zrobili źle, ustabilizowali region i pozwolili zarówno Izraelowi, jak i Judzie rozwijać się, postępować i prosperować. A kiedy usuniecie tę dynastię, automatycznie zajmiecie ten region i pogrążycie go w chaosie. Jest to skomplikowane wydarzenie historyczne, które ma dalekosiężne konsekwencje.

Co więc się stanie, jeśli będzie wiele agencji, agencji aramejskich, współpracujących z innymi frakcjami izraelskimi, a wszystko to w ramach jednolitej intencji, wszystkie dla wspólnego celu, czyli usunięcia Omridesa z równania? Więc to nie jest zespół, którego chcesz. Chcesz Zespołu Biblii lub Zespołu Tel Dan Stele, ale raczej, w jaki sposób te dwie rzeczy łączą się, aby dać nam jasność co do tego, co faktycznie mogło się wydarzyć? I myślę, że coś podobnego można powiedzieć o wydarzeniach z roku 701 p.n.e. Biblia uznaje fakt, że sprzeciw Ezechiasza miał ogromne konsekwencje dla społeczeństwa judejskiego i infrastruktury judejskiej.

Tak, doszło do wymiany daniny, ponieważ dopóki Jerozolima stała, nie została zniszczona. I tak, Sennacheryb poniósł porażkę. A cud tego wydarzenia, cud roku 701 p.n.e., dotyczył raczej tego, jak Jerozolima stała, choć nie powinna.

I tak Asyryjczycy w specyficzny sposób mówią o swoich wysiłkach, podkreślając fakt, że Sennacheryb przyjął cały ten hołd, przyjął tych wszystkich niewolników, zdewastował społeczeństwo Judy, a wszystko to próbując powiedzieć: hej, nie oglądaj się tutaj, nie patrz na 800-funtowego słonia w pokoju, bo ten 800-funtowy słoń w pokoju to jest to. Ezechiasz nie został usunięty z tronu, a Jerozolima nie została splądrowana. Tak naprawdę, jak skuteczny był Sennacheryb? Zatem Sennacherib musi sobie z tym poradzić.

Musi sobie z tym poradzić. I dlatego mówi skrybom: OK, skupcie się, skupcie się na czymś innym. W porządku, sztuczka ręki, jeśli wolisz.

A Stary Testament mówi: tak, ten naród, ta armia, działająca u szczytu swojej militarnej skuteczności, została w cudowny sposób odparta. I to jest cud. I to jest bardzo, bardzo interesujące.

Podsumowując, myślę, że musimy odejść od poglądu, że musi być albo jedno, albo drugie. W tych przypadkach, zademonstrowanych przez Stelę Tel Dana i zademonstrowanych przez Pryzmat Taylora, w tych przypadkach, w których wydaje się, że, och, mamy tutaj sprzeczność. Nie nie nie nie.

Nie zadowolajmy się tą koncepcją sprzeczności. Wykonajmy ciężką pracę, dobrze? Wykonajmy ciężką pracę i przyjrzyjmy się, co faktycznie mówi tekst. Czego wymaga od nas tekst? A czym jest i jak to wyjaśniają dowody archeologiczne? W tym przypadku dowody tekstowe dzięki archeologii.

Ponownie chodzi o to, jak archeologia i Stary Testament oraz treść Starego Testamentu zbiegają się, aby potencjalnie wyjaśnić bardzo skomplikowane wydarzenia i sytuacje. Zatem w naszym ostatnim wykładzie dowiemy się więcej o tych szerokich i wąskich zbieżnościach oraz o kilku kwestiach do przemyślenia. To znaczy, z pewnością nie oferuję tej rekonstrukcji z jakimkolwiek żądaniem posiadania

ostatecznej wiedzy specjalistycznej, ale myślę, że jest to dyskusja, która jest trudna i którą należy przeprowadzić.

Ale podczas naszego ostatniego wykładu otrzymamy wiele różnych odkryć, zrobimy szybki ogień i otrzymamy wiele różnych znalezisk i porozmawiamy o naturze ich zbieżności.

To jest dr David B. Schreiner w swoim nauczaniu na temat zastanawiania się nad pikiem. To jest sesja 3, Powiedz Danowi Stele i pryzmatowi Taylora, Wąskie zbieżności.